

חדשנות במערכות חינוך
נארגים

לקראת בנייה של תכנית תקשוב עירונית

טובה מיטלמן – בונה

■ מפגש פורום מנהלי בתי הספר היסודיים באשדוד, 2/3/2009

תקשוב מערכת החינוך בישראל

שלב 1 1994 - 1997
"מחר 98"
הטמעת מחשוב

שלב 2 1998 - 2002
מעבר ל"תקשוב"
ותמיכה לוגיסטית

משרד החינוך התרבות והספורט – המנהל למדע ולטכנולוגיה – גף יישומי מחשב בחינוך

שלב 3 2003+
ביסוס למידה מקוונת,
אוריינות ומידענות

חדשנות במערכות חינוך
נארגים

תקשוב מערכת החינוך בישראל

שלב 1, יעדים:

- מחשוב ביחס 1:10 עי"ס
- שילוב הטכנולוגיה בתחומי דעת שונים
- הכשרת מורים, רכזים וצוותי סיוע

שלב 2, יעדים:

- הנחלת אוריינות תקשוב לכל
- קידום יעדים פדגוגיים באמצעות טכנולוגיות תקשוב
- התארגנות שונה - לוגיסטית ופדגוגית

שלב 3, יעדים:

- מחשבים ביחס 1:5
- תקשוב כאורח חיים
- סטנדרטים במידענות
- החדרת פס רחב
- ספרייה דיגיטאלית
- הטמעת למידה מקוונת
- צמצום פער דיגיטאלי
- פיתוח מודלים שונים: מחשב לכל מורה/ ילד, כתו"ם

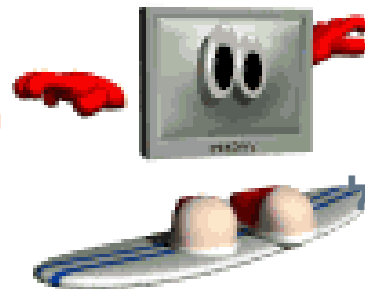

לקראת בית ספר מקוון¹

לנהל בית ספר בו כל סגל הניהול, כל סגל ההוראה, כל הלומדים (ללא יוצא מן הכלל!), מתנהל בסביבה מקוונת, וכך גם הקשר עם הקהילה, המשרד והרשות.

- באמצעות התקשוב הופך בית הספר למרכז חיוני בחיי הלומד
- חשוב שמטרות התקשוב בבית הספר תהיינה משוחררות מהתניה של הגברת איכות ההוראה והישגי התלמידים. אתגר זה אינו תנאי, לקיומו של אתר בי"ס ולשימוש בסביבת למידה מקוונת
- סטנדרטים רצויים לבניית אתר:

- מרחב אישי מקוון
- מרכז משאבים
- ייחודיות
- פתיחות = נגישות לכל
- מרחב התנהלות להנהלה ולסגל ההוראה
- אחידות תצוגה
- קיום כחלק מאשכול (cluster) בתי ספר

למה לי תקשוב בבית הספר?

שימוש בסביבה מקוונת - לבני הנוער הוא כמו **חמצן לנשימה** (Brown, 2006), חלק מרכזי בגיבוש האישיות ותפיסות העולם של הצעיר

יש להביא את פעילות הלמידה **לסביבה הטבעית של הלומדים** שהיא הסביבה המקוונת, אחרת בית הספר הופך ללא רלוונטי (OECD, 2006)

שלוש פונקציות מרכזיות ממלא התיקשוב:

תקשורת: פורום, מייל, צ'אט, בלוג,....

למידה והוראה: פעילויות מתוקשבות, הדגמה, אוריינות טכנולוגית, חקרשת, ויקי,....

מידע: ניהול מבוסס מסדי נתונים, מאגרי מידע, הפצת מידע, איחזור מידע,....

מאפייני טכנולוגית המידע

תקשוב מאפשר

נגישות וזמינות
שבירת מחסומי
מקום וזמן

יצירה ופרסום
של תוצרים
לימודיים ואישיים

תקשורת ושיתוף
באמצעות כלים
מגוונים

הפקת מידע
דינאמי ועדכני,
רחב היקף ומקושר

מאפייני טכנולוגית המידע

■ הפקת מידע דינאמי ועדכני, רחב היקף ומקושר

- גישה למקורות ומאגרי מידע מגוונים
- בניה, איחזור וקישור מידע באופן מיידי וזמין
- קשר עם מומחים ועם משאבי ידע up to date

■ תקשורת ושיתוף באמצעות כלים מגוונים

- כלים כמו: דוא"ל, פורום, Chat, ICQ, Messenger, בלוג
- רשתות חברתיות ורשתות עסקיות (קהילות פראקסיס)
- למידה ומחקר שיתופיים עם עמיתים ועם מומחים

■ יצירה ופרסום של תוצרים לימודיים ואישיים

- כלים לעיבוד מידע וייצוג ידע
- אתרים ייעודיים לפרסום

■ נגישות וזמינות, שבירת מחסומי מקום וזמן

- פס רחב וגלישה מהירה
- מגוון אמצעים

פוטנציאל ההשפעה על החינוך:

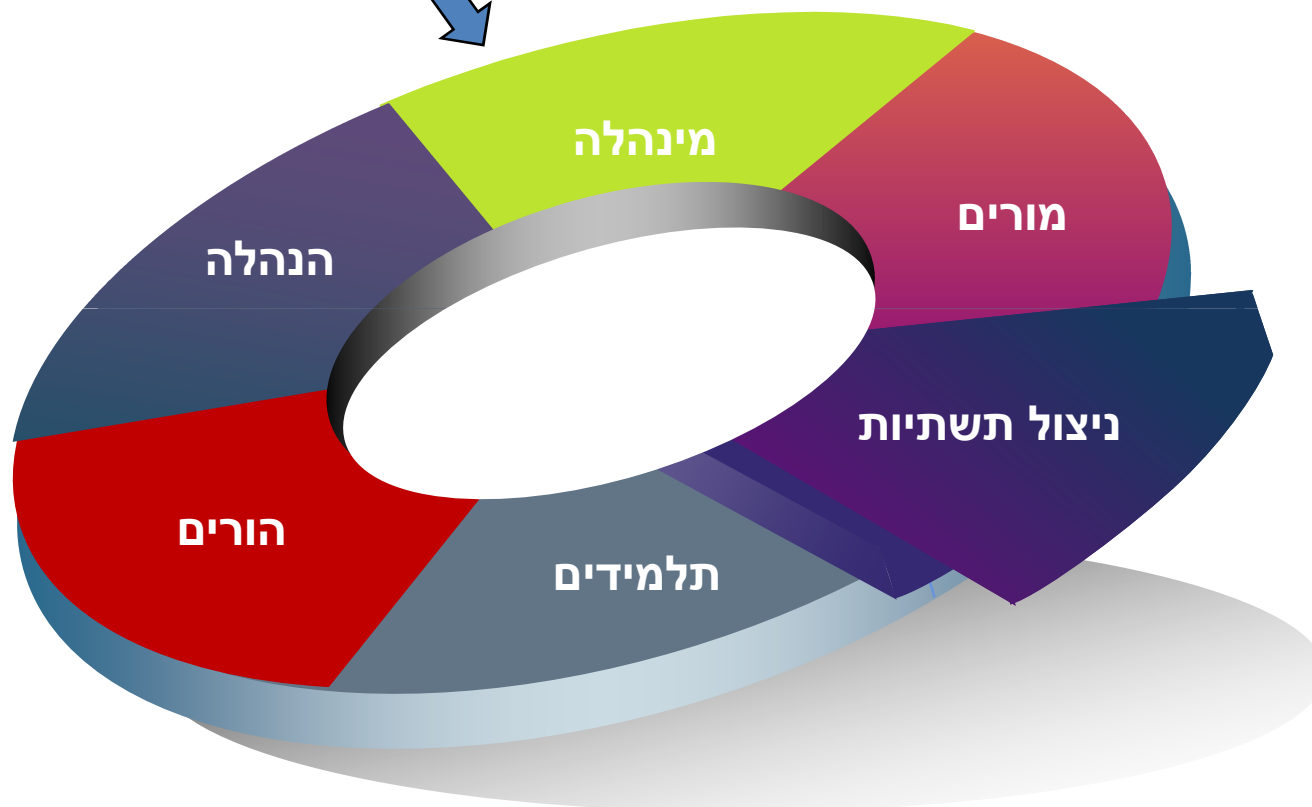
פוטנציאל ההשפעה על החינוך:

בית ספר אוריין תיקשוב

משאבים – רשות + משרד

מה מציעה הרשת לחינוך?²

■ גישה לתוכן

- ספריות דיגיטליות
- אנציקלופדיות דיגיטליות
- פורטלים נושאיים מקצועיים (נאס"א)
- פורטלים חינוכיים ממוקדי נושא

■ תשתית להוראה

- פעילויות מתוקשבות (תוכן מתוקף), יחידות לימוד וקורסים ברשת
- מבחנים מתוקשבים
- מוזיאונים וירטואליים
- הוראה סינכרונית וא-סינכרונית
- גישה למאגרי מידע
- מסדי נתונים שנבנו בכתה/בשכבה/בעיר/....
- אפשרויות מגוונות להוראה בשילוב הרשת

מה מציעה הרשת לחינוך? (המשך)

■ תשתית לתקשורת עם עמיתים, מומחים ועוד

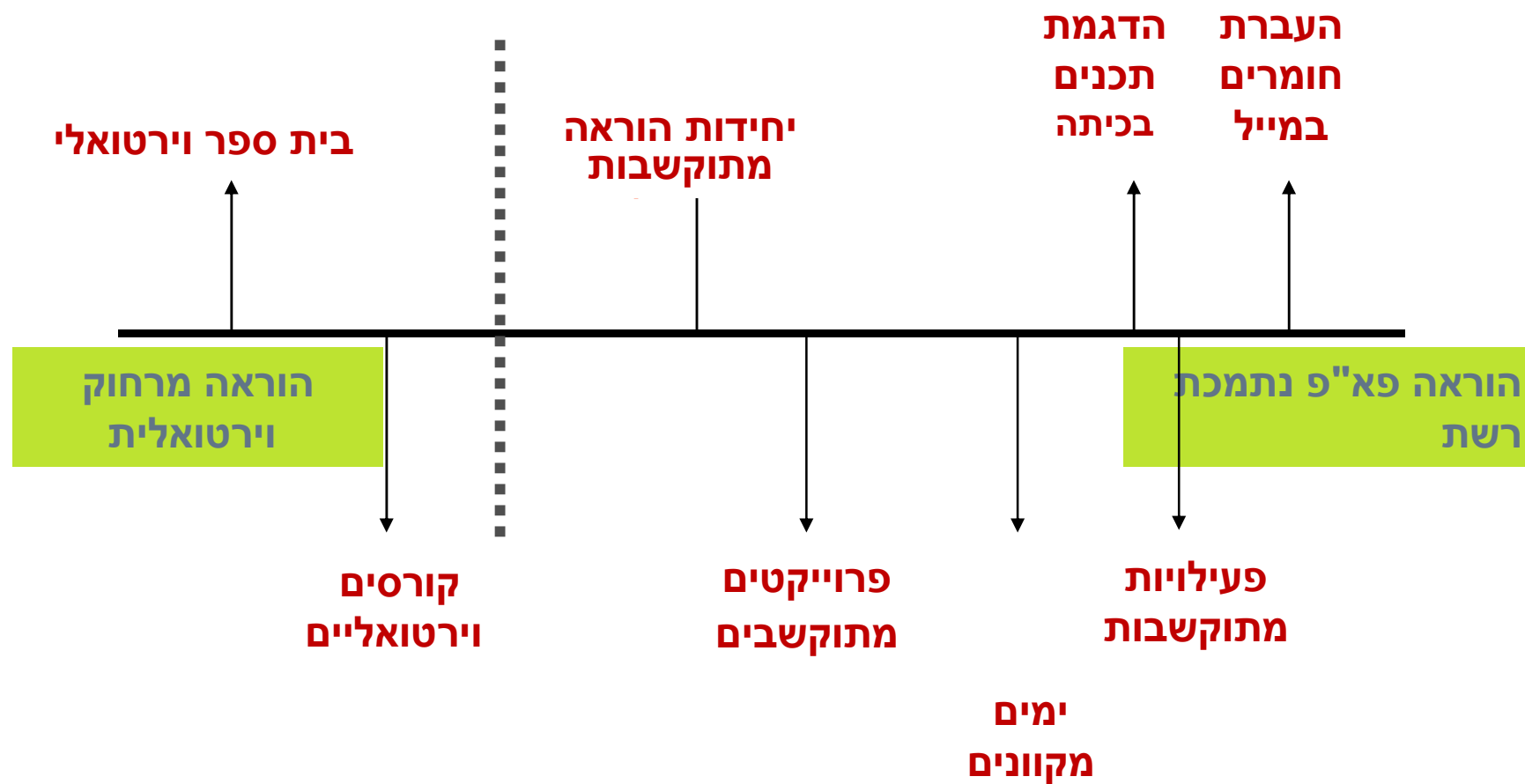
- מומחים ברשת (הרצאות, תשובות לשאלות ועוד)
- עמיתים ברשת בעיר, באזור, בארץ, בחו"ל
- עזרה ברשת (בשיעורי בית, עבודות)
- חניכה ברשת (תמיכה לימודית, חברתית ו/או רגשית)
- קשר עם הקהילה
- קהילות ידע וקהילות לומדות (תלמידים, מורים, מומחים)

■ תשתית ליצירה ופרסום

- חומרי לימוד ויחידות לימוד
- פרסום מידע, שיווק ויחסי ציבור
- איסוף, בניית מסד, איחזור מידע

אפשרויות תיקשוב

למה נשים לב? (או מה נעריך)

ניהול מתקשב

- הפצת מידע ברשת לתלמידים, הורים, רשות
- בניית תכנית עבודה וקבלת החלטות מבוססי מידע ונתונים
- שימוש בכלים מתקשבים לניתוח הישגים והערכת תכניות
- התקשוב כאמצעי לשיווק בית הספר, הרשמה ויחסי ציבור
- רמת השקיפות

ההזדמנויות ללמידה

תרבות התקשורת המתקשבת

- האם אתר ביה"ס משמש מרכז לימודי, חברתי, ארגוני?
- רוחב מעגלי התקשורת בקהילת ביה"ס
- תדירות השימוש באמצעים

אופן ההוראה והלמידה

- מה סוג הפעילות המתקשבת?
- מהם הכלים המתקשבים בשימוש?
- אילו מיומנויות טכנולוגיות מפתחים?
- כמה גמישות והתאמה?
- מהי רמת השיתופיות בהוראה ובלמידה?

תודה על ההקשבה